

и други от бюджетните данни с масовите данни на преброяването на всички домакинства и нагледно доказва, че двата източника дават еднакви резултати, следователно „можем да считаме бюджетните данни за достатъчно типични“ (съч. т. 3, стр. 145).

В. И. Ленин водеше непримирима борба с проявленията на буржоазната идеология в статистиката, с опитите на буржоазните икономисти и статистици да използват статистиката като оръдие на капитализма. Ленин разобличава възмутителната икономическа неразбория, която лежи в основата на много понятия и категории, разпространени в буржоазната статистика, разкрива допуснатите от буржоазните икономисти и статистици извращения, пропуски, фалшификации, показва, че целта на тази статистика е да създаде видимо благополучие в капиталистическия свят, да изглади непримиримите противоречия, които са присъщи на капитализма.

Цялата система на обработка и анализ на статистическите материали в трудовете на Ленин разкрива класовата основа на явленията и обществения живот, противоречията на общественото развитие.

Много поучително е например как В. И. Ленин е подхождал при използването на материали, които характеризират развитието на техниката. Ленин не веднъж е давал указание, че за икономиста не е позволено изучаването на техниката да се закрива с политико-икономическата същност на въпросите. Като отбелязва, че в икономическата литература не се дава достатъчно правилно оценка за значението на данните за използването на машините, Ленин е виждал това в два момента: „Първо игнорират винаги (всякога, когато става дума за буржоазния икономист) капиталистическия характер на използването на машините, не изследват съответния въпрос, не умеят или не искат даже да го поставят. Второ, използването на машините се разглежда изолирано, а не като показател за различните типове стопанства, за различните начини на обработване, за различните икономически условия на стопанството“ (съч. т. 16, стр. 459).

Социалистическите производствени отношения откриват широк простор за развитието на производителните сили, за техническия прогрес във всички отрасли на народното стопанство. Първостепенна задача пред съветските статистици стои задълбочено да изучават ефективността от използването на техниката в различните видове стопанства при различни икономически условия. Заедно с това, когато сравняваме нивото на развитието на техниката в СССР и в капиталистическите страни, ние не трябва да забравяме за социалната страна на този въпрос, за коренните отличия в характера на използването на машините в условията на капиталистическата система и в условията на социализма.

Като ползува статистическите материали, Ленин подробно изучава същността на цифрите, от какви източници са те и как са получени, оценявал е пригодността им за едни или други изводи. Публикуваните в ленинските сборници подготвителни материали за редица трудове на Ленин дават ясна представа за гигантския труд, който В. И. Ленин е влягал в проверката и обработката на статистическите материали.

Ленин винаги е предпочитал да използва първоизточниците, винаги се е стремил към подробно опознаване на действителността. Именно затова Ленин особено е ценял възможността да се опре на материали, които характеризират непосредствената дейност на предприятията, на низовите органи на съветската власт. В телефонограма до ЦСУ (август—